

Stadswandeling Leeuwarden

Auteur: Marycke Naber

Musea, Prinsentuin, Blokhuispoort

We beginnen met een wandeling langs diverse highlights: het Fries Museum, de Waag, het Stadhuis, museum de Grutterswinkel, het gemeentehuis en de scheve toren Oldehove. Daarna loop je door de Noorderplantage, de Prinsentuin en nog een stuk binnenstad met het keramiekmuseum Princessehof, het Sint Anthony Gasthuis, het Natuurmuseum en de Grote of Jacobijnenkerk. Via monumentale panden aan de Turf- en Tweebaksmarkt, de voormalige gevangenis Blokhuispoort en de Museumhaven voert de route terug naar het station.

Routebeschrijving

Verlaat het station via de hoofdingang, loop RD over het zebrapad en houd links aan langs het perk met de oude plataan. Loop RD met de fontein 'Love' aan je linkerhand. Deze is vervaardigd door de Spanjaard Jaume Plensa in het kader van de Culturele Hoofdstad van Europa in 2018.

1. Houd tweemaal rechts aan, langs het infopaneel over de Hindoestanen, steek de brede weg over en loop RD onder de glazen overkapping naast het hoge gebouw. Loop RD over de (Prins Hendrik)brug en door de Prins Hendrikstraat. Ga op het plein met links het Paleis van Justitie RA. Je passeert de ontluichtingskoker van de parkeergarage, waarop René Knip het gedicht 'Onwemelber' van Melvin van Eldik over de stad Leeuwarden heeft aangebracht. Voor je staat het Fries Museum. Loop links voor het museum langs en RD.
2. Ga aan het eind RA door de winkelstraat, dan de 1e steeg LA, Oude Lombardsteeg, met 'Passage de la Baleine' van Giny Vos. Loop op het plein schuin RA, langs de linkerkant van de voormalige stadswaag uit omstreeks 1590, daarna LA over de boogbrug. Direct daarna staat rechts een gedenksteen over de dood van Meindert Tjoelker. Loop terug en ga meteen RA (Herenwaltje). Loop aan het eind RD. Aan je rechterhand staat het Stadhuis, gebouwd vanaf 1715. Loop daar RA tot het standbeeld van stadhouder Willem Lodewijk van Nassau-Dillenburg, 'Us heit'. Het hotel-restaurant erachter bevindt zich in het voormalige Stadhouders Hof.
3. Loop terug, rechts langs de Wilhelminaboom uit 1898 en RD, Weerd. Ga de 1e straat RA tussen de paaltjes door, richting museumwinkel, en loop op het kruispunt RD, Bagijnestraat. Je passeert de Westerkerk uit 1639, oorspronkelijk een kloosterkerk uit de 16e eeuw. Ga de 1e straat LA, Nieuwesteeg. Aan je rechterhand bevindt zich Museum De Grutterswinkel, met naast de winkel een koffielokaal en op de verdieping een expositie over de geschiedenis van het kruideniersbedrijf.

4. Ga vóór de brug RA, v/h Deinumer Zuupmarkt, bij het beeld van Anne Vondeling door Jentsje Popma LA en meteen RA, Nieuwestad, v/h Bij de Duco Martenapijp. Na de zijstraat rechts kun je door de week en zonder hond RA naar de ingang van het gemeentehuis uit 1990, met links het Burmaniahuis uit 1875. Loop dan RD door de hal en de hoofdingang, zie verder bij routepunt 5. *(In het weekend of met hond loop je RD. Ga de 1e straat RA, Torenstraat, dan schuin RA over het tegelpad langs het gemeentehuis).*
5. Loop RD langs het standbeeld van Pieter Jelles Troelstra door Hildo Krop en de 16e-eeuwse Oldehove, de vrijstaande toren van de voormalige 15e-eeuwse Sint-Vituskerk. *Zie het infopaneel.* Ga daarna LA, zie de tekst op het beschilderde elektriciteitskastje. Ga RA over het zebrapad en loop RD over het asfaltvoetpad. Je loopt door de Noorderplantage, die in 1843 werd aangelegd op de voormalige Noorderdwinger. Ga (na het molenaarshuis) het 1e klinkerpad RA naar de Pier Pandertempel uit 1924. *Zie het infopaneel.* Loop terug, ga RA en bij 'De Koerierster' van Tineke Bot (zie het infobordje) schuin RA omhoog. Pad naar rechts negeren, ga op de driesprong schuin LA. Je loopt de in 1648 aangelegde Prinsentuin in.
6. Pad naar rechts door het gietijzeren hek negeren, ga daarna op de Y-splitsing schuin RA, bovenaan (rechts het verzetsmonument) schuin LA. Voor Paviljoen Prinsentuin ga je schuin RA over het asfaltpad naar beneden, met restaurant De Koperen Tuin uit 1989 aan je linkerhand. Houd bij de trap naar het Pier Pander Museum uit 1954 rechts aan, langs de muziekkoepeel uit 1648. Ga op de driesprong scherp RA, bruggetje naar rechts negeren. Ga op de driesprong schuin LA, bij de gedenksteen aan Willem Frederik van Nassau door Willem Molkenboer scherp LA. Ga schuin LA over het zebrapad, loop daarna RD, langs het tegelplateau van Maria Louise, prinses van Oranje-Nassau.
7. Ga bij het Ooldehoofsterkerkhof LA. Aan je linkerhand bevindt zich Keramiekmuseum Princessehof (zeer de moeite waard!), zie het infopaneel bij de voormalige hoofdingang van het stadspaleis uit 1693. Daarna zie je aan je linkerhand de Stadhoudersrijkschool uit 1680, die tegenwoordig ook bij het museum hoort. Op nr. 22A bevindt zich Het Huis Dat Met Je Hersenen Speelt. Loop RD. Op de hoek met de Sint Anthonystraat zie je twee gekopieerde gedenksteden uit 1602 aan het Oud Sint Anthonygasthuis. Loop RD tot de hoofdingang van het in 1878 nieuwgebouwde gasthuis, loop dan terug en ga meteen RA door het gietijzeren hek, Wijde Gasthuissteeg.
8. Na de hoek naar rechts zie je aan je linkerhand de paviljoens van het Nieuw Sint Anthonygasthuis, met namen van Friese geslachten, weldoeners van het oude gasthuis uit de 15e eeuw. Loop na het toegangshek RD, A.S. Levissonstraat, met aan je linkerhand het Natuurmuseum Fryslân, dat sinds 1987 is gevestigd in het gebouw van het Nieuwe Stads Weeshuis (1675 - 1953). Aan het eind staat de voormalige Joodse school uit 1886 aan je rechterhand. Ga daar LA over het klinkerstraatje (Jacobijnerkerkhof). Aan je linkerhand bevindt zich het toegangspoortje naar het Boshuisengasthuis. Loop daarna naar de ingang van de Grote of Jacobijnerkerk (zie het infopaneel) en ga RA.
9. Op het plein aan je rechterhand zie je het Joodse monument van Kees van Renssen en het Joodse Namenmonument van Saskia van Montfort, zie het infobordje. Ga direct na de kerk LA over het klinkerpad met een gedicht van Michael Zeeman. Aan de achterkant van de kerk bevindt zich het Oranjepoortje, zie het infobord. Loop de straat daar tegenover in (Bij de Put). Loop na de 'Wensput' van René Knip aan je rechterhand op het kruispunt RD, Sacramentsstraat, langs de voormalige synagoge uit 1805. *Zie het infobord.*

10. Ga aan het eind LA, Voorstreek, en de 2e straat RA, Tuinen, met de Centraal Apotheek uit 1905 aan je linkerhand en de gracht aan je rechterhand. Ga na kunst- en antiekzaak Panta Rei RA over het boogbruggetje en loop RD, Turfmarkt. Bovenop pand nr. 11 staat 'De bok' van Groenewoud/Buij. Het fraaie pand met bordes aan je linkerhand is de Kanselarij uit eind 16e eeuw, zie het infobord. *Voor het gebouw staat het beeld 'Vergilius' van Hans Jouta.* Daar tegenover, op Koningsstraat 25, staat het Museumhuis Van Eysinga.
11. Op nr. 48 (inmiddels Tweebaksmarkt) staat het Jugendstilpand De Utrecht uit 1904, oorspronkelijk bijkantoor van verzekeringsmaatschappij De Utrecht. Er schuin tegenover bevindt zich hotel-grandcafé Post-Plaza in het voormalige hoofdpstkantoor uit 1903. Pand nr. 52 is het Provinciehuis, waar het provinciale bestuur van Friesland al sinds 1580 is gevestigd. *Zie het infobord.* Op de hoek met de volgende zijstraat rechts staat het kunstwerk 'Kooi' van Ids Willemsma. Steek de weg met 'Cells' van Groenewoud/Buij over via het zebrapad, loop RD en ga tegenover de voormalige gevangenis Blokhuispoort scherp RA over het zebrapad. Loop RD en ga de 1e straat LA, Zwitserswalgje.
12. Ga aan het eind LA langs het grachtje de Weaze, loop aan het eind RA langs de Nieuwe Weg. Steek de weg over en loop langs de linkerkant van de Mercuriusfontein uit 1923. Het Beurs- en waaggebouw uit 1880 aan je rechterhand is tegenwoordig de Campus Fryslân van de Universiteit Groningen. De bank rond de Willem-Alexanderlinde is vervaardigd door Jan Ketelaar. Ga vóór de brug (zie het infopaneel over de stadspoorten) RA over de Willemskade.
13. Langs de kade liggen diverse museumschepen van rond 1900. Zie de infobordjes. Ga LA over de (Prins Hendrik)brug. Kiosk de Bierkaai is ontworpen door Nynke-Rixt Jukema. Loop RD en via het zebrapad naar het station.

Praktische informatie

Kijken

Fries Museum, Wilhelminaplein 92, 8911 BS Leeuwarden, 058 255 5500, friesmuseum.nl

Stadhuis, Hofplein 38, leeuwarden.nl/contact-opnemen-met/contact/

Museum de Grutterswinkel, Nieuwesteeg 5, Leeuwarden, 058 215 3427, grutterswinkel-leeuwarden.nl

Oldehove, mooi uitzicht vanaf de toren! Groeneweg 1, Leeuwarden, 058 233 2350, oldehove.nl

Pier Pander Museum & Tempel in de Prinsentuin / Noorderplantage,

historischcentrumleeuwarden.nl/publiek/pier-pander-museum-en-tempel

Keramiekmuseum Prinsessehof, Grote Kerkstraat 9, Leeuwarden, 058 294 8958, prinsessehof.nl

Het Huis Dat Met Je Hersenen Speelt, Grote Kerkstraat 22a, Leeuwarden, 058 203 9423, hersenhuis.nl

Natuurmuseum, Schoenmakersperk 2, Leeuwarden, 058 233 2244, natuurmuseumfryslan.nl

Museumhuis Van Eysinga, Koningsstraat 25, 06 3808 6483,

hendrickdekeyser.nl/museumbezoek/huis-van-eyzinga-leeuwarden#information

Eten en drinken

Allerlei horecagelegenheden bij het station en in het centrum

Restaurant en Grand Café De Koperen Tuin, Prinsentuin 1, Leeuwarden, 058 213 1100, dekoperentuin.nl

Banhs&Boba, 085 299 1099, Tuinen 23, banhsboba.nl

Grand Café Post-Plaza, Tweebaksmarkt 27, 058 215 9317, post-plaza.nl

Drink&eetlokaal Proefverlof, Blokhuisplein 40, Leeuwarden, 058 302 0030, proefverlof.nl
Café De Bak, Blokhuisplein 40, Leeuwarden, 058 302 0500, cafedebak.frl,
Café De Prins, Prins Hendrikstraat 12-14, Leeuwarden, 058 215 2121,
cafedeprinsleeuwarden.nl
't Pannekoekschip, Willemskade 69, Leeuwarden, 058 212 0903,
pannekoekschipleeuwarden.nl

Openbaar vervoer

Station Leeuwarden

Parkeren

centrumparkeren.nl/leeuwarden/p-r-station

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/stadswandeling-leeuwarden/20612/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

The advertisement features a background of various colorful maps. On the left, there is a small graphic showing three overlapping map sheets. In the center, a large white number '4' is inside a red circle. To the right of the circle, the text 'Neem een abonnement!' is written in red, followed by 'Meer dan 1500 wandelkaarten' in blue. On the far right, a red rounded rectangle contains the text 'voor slechts € 13,50' in white.